

Guía elemental para a do escrita Galego

Normativa dos mínimos

Norma liza
ción
CIG

Guía elemental para a escrita do galego

Normativa dos mínimos

1ª edición: outono 1998

2ª edición, corrixida: 17 de maio de 1999

© CIG - Normalización lingüística

Deseño: Departamento de propaganda CIG

Impresión:

Depósito Legal: VG 299-1999

Impreso en Galiza

Non podemos falar dunha normalización total do noso idioma mentres este non sexa o meio de expresión usual en todas as actividades da nosa vida. O camiño da incorporación do galego en todos os ámbitos aos que non ten acceso é un labor imprescindíbel: se ben nos últimos tempos o noso idioma acadou certos espazos, aínda de maneira restrinxida, tampouco é menos certo que, socialmente no que atinxe ao seu uso, se produciu un retroceso patente, sendo preocupante que decaíse o seu uso entre a xente máis nova; aínda así, a meirande parte da poboación de Galiza expresa-se en galego e avanza-se relativamente na súa escrita en amplos sectores.

Contodo, estamos a sufrir unha ameaza de progresiva españolación da clase traballadora e da sociedade galega en xeral como consecuencia da penetración do español en todos os ámbitos da nosa vida (meios de comunicación, planos de estudo, dialéctica cultural, etc.), quedando en parte como simbólica a súa introdución no ensino ou en certos medios de comunicación o que non axuda ao seu despegue e impulso definitivo.

Neste senso, fai-se necesaria unha actitude militante a prol do uso do galego, co obxectivo de promover unha sensibilización colectiva para impulsar a normalización do noso idioma, sen nengun tipo de concesións e afondando nunha dinámica política que nos permita inverter o proceso de destrución do galego na actual situación de diglósia, opondo-nos á política lingüística do PP e da Xunta de Galiza, chamada de “bilingüismo harmónico” que favorece ao castelán e, de prolongar-se, conduciría á total asimilación do galego.

Xerar unha dialéctica reivindicativa de cara a unha sociedade monolingüe e monocultural galega debe ser un obxectivo do sindicalismo nacionalista, na primeira liña de defensa do noso idioma nacional, sendo unha cuestión vital e central para o movemento nacionalista ligada ao

proceso de liberación nacional e de autodeterminación do pobo galego. Se non hai idioma propio, non hai nación diferenciada; se perdemos o idioma, perdemos o risco fundamental que nos define no mundo como pobo diferenciado; defender a nosa lingua e cultura nacionais son cuestións vitais para a supervivencia do noso pobo. Esta Guía elemental para a escrita do galego, confeccionada polo Servizo de Normalización Lingüística da CIG e que hoxe se reedita, pretende ser un instrumento máis na loita en favor da restauración plena de usos da lingua galega, xa que con ela temos a man un manual de consulta persoal para todos os compañeiros e compañeiras que queiran servir-se da nosa lingua con maior corrección e unha ferramenta útil para mellorarmos a calidade lingüística en todas as nosas comunicacións

Xan Carballo
Executiva Confederada da CIG

Ás voltas coa lingua

Afrontar un proceso de normalización dunha lingua minorizada como o galego implica un dobre obxectivo: dunha banda, o da súa extensión social a toda a sociedade e a todos os contextos; e doutra, o da súa utilización coa maior corrección posíbel, tanto ao falarmos como ao escribermos.

Este pequeno traballo, en forma de manual breve de axuda á escrita do galego, quer servir de achega a ese segundo obxectivo e dirixe-se pois a todos aqueles que, aínda sendo falantes do noso idioma, dúbidan e vacilan á hora de escribél-lo. Non esquezamos que o galego se viu privado da súa tradición escrita durante case trescentos anos e que a súa recuperación se fai nun contexto sócio-político non de todo favorábel para o seu recoñecemento social.

Alén diso, o galego arrasta unha *liorta normativa* que, ás veces, semella non ter fin, e que é comun á historia de moitas outras linguas e de moitos outros países. Mesmo o grao de socialización deste conflito e a súa, en ocasións absurda, politización deron lugar a acedos enfrontamentos (alguns non superados) que en nada beneficiaron o avance social que precisa a nosa lingua. Máis que nunca, cumpriria un verdadeiro consenso que xuntase na volta dunha norma para a nosa lingua a todas as persoas, colectivos, entidades, asociacións, partidos, etc., que manifestan día a día o seu compromiso co galego e con Galiza.

Entrementres, un espectro social non pequeno e ben dinámico da nosa sociedade (nucleado arredor da Asociación Sócio-Pedagóxica Galega, da Mesa pola Normalización Lingüística, do semanario *A Nosa Terra* e de boa parte das organizacións políticas, sindicais e culturais do nacionalismo) veu apostando pola chamada “normativa dos mínimos” ou “de concórdia”, como camiño intermedio e de consenso entre dúas posicións case irreconciliábeis: a dos “oficialistas” (defensores da

norma proposta polo Instituto da Língua Galega e da Real Académia Galega, promulgada como oficial pola Xunta de Galiza) e a dos “reintegracionistas” (defensores uns da norma da Associação Galega da Língua e outros da norma portuguesa vixente).

Esta GUIA ELEMENTAL PARA A ESCRITA DO GALEGO que elaboramos no servizo de normalización lingüística da Confederación Intersindical Galega suxeita-se, portanto, á normativa de *mínimos*, máia a dificultade evidente que ten fixar un xeito estándar de grafar unha língua e mesmo unha proposta de norma como a devandita. Nós servimo-nos basicamente, tomando-as como referéncia, de dúas publicacións: as *Orientacións para a escrita do noso idioma*, editadas pola Asociación Sócio-Pedagóxica Galega (AS-PG) en 1980, e mais a *Nova Gramática para a aprendizaxe da lingua*, coordinada pola Asociación de Profesores de Língua e Literatura (APLL) e publicada pola editorial Via Láctea en 1988. O resultado é a seguinte proposta básica, que tenta contribuir a homoxeneizar ese pequeno caos lingüístico que se percebe nos escritos das persoas e colectivos que adoito empregan esta normativa de *mínimos*.

Rafa Villar
CIG-Normalización Lingüística

Usos dalgunhas letras

Alfabeto galego:

a, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, ñ, o, p, q, r, s, t, u, v, x, z.

Non pertencen ao alfabeto galego o **j**, o **k**, o **w** e o **y**.
Son letras que só se utilizan de xeito moi restrinxido:

Símbolos e siglas:

km = quilómetro; W = oeste...

Nomes estranxeiros:

Nova York; Keynes - keynesiano...

Palabras non adaptadas:

Rugby; Kremlin...

Letras

h

Levan **h** inicial palabras como:

Hoxe, horizonte, historia, Henrique, harmonia, hedra...

Non levan **h** inicial:

Achar, encher, ermo, irmán, irmandade, oco, ombro, orfo, ovo, inchar, ola (saúdo)...

Non existe **h** no meio de palabra:

Aí, baía, prohibir, coerente, vehículo, alcohol, rehabilitación, adhesión, inumano, inábil... [agás en palabras unidas con guión: pre-histórico, sobre-humano...]

b, v

Levan **b** as acabadas en **bel** e derivados:

Posíbel, probábel, rendíbel... posibilidade, probabilidade, rendibilidade... posíbeis, probábeis, rendíbeis...

Tamén se escriben con **b** palabras como:

Baleiro, abril, branco, probar, pobre, febreiro, libre, libro, palabra, abondo, beira, ribeira, basco, árbore, deber, escribir, haber, nobre, polbo, raiba, albanel, embargo, rebentar, bolboreta, chibo, abutre, receber, desbotar, labor, sorber...

Os derivados de **móbel**:

Mobilización, imóbel, automóbel, inobilismo...

A terminación verbal en **ba**:

Xogaba, andábamos, berraban...

Pola contra, grafan-se con **v** palabras como:

Louvar, ouvear, varrer, avó, avogado, goberno, gobernamental, povo, gravar, gravata, pavillón, vermello, verniz, vulto, Cristovo, Estevo, varanda, escarvar, esvarar, envergadura, absolver...

Tamén se escriben con **v** os derivados de **mover**:

Movimento, movida, promover...

Grupos consonánticos:

mn; nm; nn

Aluno, calúnia, coluna, hino, solene, conivencia, inovar, perene... Comover, emudecer, imóbil, imerso, inmigración, emenda...

Excepcións:

Amnistia, amnésico, omnipresente, indemnización, conosco, comunmente...

ct; cc

Cc e **ct** precedidos de **i** e **u** perden o **c**:

Condata, conflito, produción, ditadura, tradutor, construción, vítima, vitoria... [exceptúan-se a esta norma cultismos como *ficción, adicción, adicto, veredicto, convicto, convicción, fricción...*]

Cc e **ct** precedidos de **a**, **e** ou **o**, como norma xeral, manteñen-se:

Obxecto, obxectivo, dirección, conxectura, acción, reacción, proxecto, traxectoria, aspecto, nocturnidade, sector, sección, directo...

Perden o **c** palabras como:

Acidente, práctica, atitude, aceder, acésorio, ocidente...

Trocan o **c** por **i** ou **u**:

Suxeito, aceitar, reitor, leitor (leitura [pero: lectivo, leccionar...]), perfeito, perfeición, defeito (defeituoso [pero: defectivo, defectíbel...]), doutor, doutrina, efeito [pero: efectuar, efectivo...], elección (eleito, eleitorado [pero: electivo]), respeito, respeitar, oitavo, seita [pero: sectário, sectarismo], outubro...

pt; pc; ps; pn

Como regra xeral, manteñen-se:

Aptitude, apto, réptil, hipnotizar, captar, captación, acepción, opción, exípcio, psicoloxía, psicanálise, pneumonía, pneumático...

Perde-se o **p** en palabras como:

Setembro, sétimo... Tamén nas acabadas en **scrión** e **scrito**: *descrición, inscrición, subscrición, adscrición; descrito, inscrito, subscrito, adscrito.*

Muda o **p** en **i**:

Aceitar, receita, concepto [pero: conceptual, concepción...]...

bl, cl, fl, gl, pl / br, cr, fr, gr, pr

Claro, clase, bloquear, exemplo, explicar, glória, planta, pluma, público, publicar, globo, fluído, duplicar...

Prazo, aprazar, branco, cravar, cumprir, dobrar, dobrar, empregar, escravo, fruta, frecha, frouxo, igrexa, obrigar, pracer, praia, prata, soprar, suprir [pero: suplente], recruta, regra, singradura, prazo...

X / S

Levan **x**:

Exame, exaltar, excelente, excepción, exclamar, exclusivo, existir, existir, experimento, explicar, expor, expropiar, exterior, extinguir, extraer, extraordinário, exacto, reflexión, auxilio, taxa, máximo...

Levan **s**:

*Estratexia, esplendor, espontáneo, espléndido, estrutura, escéptico, espectador, estrear...
Escavar (escavación), escusa (escusar), espólio, esplanada, estender [pero: extensión, extenso], espremer, estranxeiro, estraño, estremeño, isento...*

Outros grupos consonánticos:

A tendencia xeral é á súa conservación:

Abstraer, advertir, significar, dogmático, ignorante, instrución, significado, técnica, transmitir, consciencia, traslado, psicolóxica, constante, substancia, insumisión...

Ainda que hai casos en que se perde o primeiro dos elementos:

Anédota, anedótico, Inácio...

Reglas de Acentuación*

* As maiúsculas tamén deben levar acento (seguindo as mesmas regras das minúsculas):

ÁFRICA; SAÚDE; ADMINISTRACIÓN; SECRETARIO

Palabras agudas (acento na última sílaba)

Levan acento gráfico as acabadas en **a, e e o (+n, +s)**:

Café, camións, alguén, mazás, avó...

Nesta regra inclúen-se os verbos contraídos con pronome:

Contá-la, facé-lo...

Non levan acento gráfico as acabadas en **i e u (+s)** ou en consoante que non sexa nin **n** nin **s**:

Aquí, algun, levou, animais, tabus, así, xuvenis, papel, cantar, feliz, señor, ademais...

Palabras graves (acento na penúltima sílaba)

Levan acento gráfico as acabadas en **i e u** (seguidas ou non de consoante) e as acabadas en consoante distinta de **n** ou **s** (**l, r, x e z**):

Lápis, táxi, vírus, carácter, móbil, posíbel, tórax, González...

Levan acento gráfico **i e u** tónicos (precedidos de vogal) que formen sílaba en por si ou con **s**:

Aí, moíño, saúde, saída, raíces, baía, saía, ruído, miúdo, xuízo, Luís, país, egoísta...

Non levan acento gráfico **i** e **u** cando forman sílaba con consoante distinta de **s** ou con outra vogal:

Ainda, raiz, sair, Raul, triunfo, constituínte, xuíz... saíu, atribuíu, lingüísta...

Non levan acento gráfico **i** e **u** tónicos ao non estaren precedidos de vogal:

Maria, rua, había, sua...

Palabras esdrúxulas (acento na antepenúltima sílaba)

Levan acento todas:

Área, bébedo, música, cámara, tóxico, pésame, traballábamos, collíamos...

Tamén se consideran esdrúxulas as acabadas en consoante + **ia, ie, io, ua, ue, uo** (seguida ou non de consoante) [son abundantes as acabadas en **ácia, áncia, éncia, ícia, ício**], con tonicidade na sílaba anterior, que é a que vai acentuada:

Língua, contínuo, resíduo, democrácia, ciéncia, secretário, cámbio, barbárie, bilíngüe...

Casos especiais

■ **Acento diacrítico** (que diferéncia palabras):

Á / a: Dixo que **a** irmá **ía** **á** escola **a** Lugo.

Dá / da: Non **dá** nada **da** casa.

É / e: El **é** alto **e** ti es baixo.

Fóra / fora: Ela **fora** para **fóra**.

Máis / mais: Falou **máis** alto, **mais** ninguén lle fixo caso.

Nó / no: Fixo un **nó** **no** cinto.

Nós / nos: Non **nos** dixeron que era para **nós**.

Vén / ven: Ela **vé**n se eles non a **ven**.

Vés / ves: Se **vés** de Vigo en tren, non **ves** a ponte.

Vós / vos: **Vós** facedes o que **vos** peta.

Póla / pola: A **pola** vai **pola** outra **pola**.

Pór / por: Non hai que se **pór** así **por** iso.

■ **Palabras compostas:**

Se non levan trazo seguen as mesmas regras que as simples:

Vaivén, ultramar...

Se levan trazo, cada elemento debe acentuar-se por separado:

Galego-portugués, ciencia-ficción...

Apañá-las, construí-lo; repartí-lo...

■ **Palabras monosílabas**

Non levan acento*:

Xa, fe, cans, tren, sol...

* Exceptúan-se a esta norma os monosílabos que deben levar acento diacrítico: **á, dá, pór, só...**

■ **Advérbios acabados en mente**

Non levan acento:

Fácil > facilmente.

Solidário > solidariamente.

Comun > comunmente.

■ **Pronomes demostrativos, interrogativos e exclamativos:**

Como norma xeral, non levan acento:

Este, ese, aquel, cal, como, quen, cando, canto, onde, (por) que...

Sinais de interrogación e exclamación

Prescinde-se normalmente do signo inicial e só se marca o final:

Onde estabas?

Vai-te xa!

O xénero das palabras

Palabras femininas

Son femininas as palabras acabadas en **axe**:

A porcentaxe, a viaxe, a aldraxe, a chantaxe, a home-naxe, a vantaxe...

Excepcións:

O traxe, o paxe, o garaxe.

Tamén son femininas:

A análise, a árbore, a calor, a cor, a cute, a desorde, a dor, a énfase, a frente, a marxe, a orde, a equipa, a orixe, a paréntese, a ponte, a suor, a vertixe, a auga, a arte...

Palabras masculinas:

Son masculinas as acabadas en **ume**:

O costume, o cume, o legume, o lume...

Excepcións:

A servidume, a acedume.

Tamén son masculinas:

O cárcere, o couce, o dote, o leite, o sangue, o ubre, o cal, o mel, o sal, o sinal, o labor, o nariz, o riso, o diadema, o estrataxema, o paradoxo, o samba...

Formación do plural (Regras)

Palabras acabadas en vocal ou en n + s:

Bisturi > *bisturis*.

Hindu > *hindus*.

Rei > *reis*.

Salón > *salóns*.

Capitán > *capitáns*...

Illó > *illós*.

Lei > *leis*.

Boi > *bois*.

Refén > *reféns*.

Acabadas en r, s e z + es:

Calor > *calores*

Lugués > *lugueses*

Veza > *veces*

Cor > *cores*

Capataz > *capataces*

Feliz > *felices*...

Excepcións:

O martes > *os martes* *O lapis* > *os lapis*

Acabadas en l:

■ **Acabadas en al, el, ol, ul > ais, eis, ois, uis:**

Nacional > *nacionais*

Caracol > *caracois*

Caníbal > *caníbais*

Túnel > *túneis*...

Papel > *papeis*

Azul > *azuis*

Posíbel > *posíbeis*

Excepcións:

Aquel > *aqueles*

Cónsul > *cónsules*

Acabadas en *il*:

Palabras agudas **il** > **is**:

Civil > *civis*

Barril > *barris...*

Infantil > *infantis*

Palabras graves **il** > **eis**:

Fácil > *fáceis*

Fósil > *fóseis*

Réptil > *répteis...*

Difícil > *difíceis*

Útil > *úteis*

Palabras monosílabas. Por regra xeral + **es**:

fol > *foles*

Mel > *meles*

Val > *vales*

El > *eles...*

Excepcións:

Sal > *sais* *Sol* > *sois*

Terminacións e comezos de palabras problemáticos

Palabras acabadas en *aria**:

* Ainda que na fala a terminación mais comun destas palabras é en **eria**, na escrita preferirá-se a terminación **aria**.

Non é correcta a terminación **eria**: *libreiria, enfermeiria...*

■ **Acabadas en *aria* (a maior parte):**

Libraria, secretaria, consellaria, drogaria, enfermaria...

■ **Acabadas en *eria* ou *aria*:**

Bateria, cristaleria, galeria...

Acabadas en *bel**:

* A terminación comun na fala é **ble** (*favorable...*), mais na escrita vai-se optar pola forma **bel** (*favorábel...*).

■ **Acabadas en *ábel*; *íbel*:**

Aceitábel, amábel, considerábel, denunciábel, estábel, favorábel, razoábel, críbel, exixíbel, preferíbel, posíbel...

Plural: **ábeis; íbeis:**

Aceitábeis, amábeis, considerábeis, denunciábeis, estábeis, favorábeis, razoábeis, críbeis, exixíbeis, preferíbeis, posíbeis...

■ **Acabadas en *ébel*; *óbel*; *úbel*:**

Indelébel, móbel (automóbel, imóbel), solúbel (insolúbel, irresolúbel), volúbel...

Plural: **ébeis; óbeis; íbeis:**

Indelébeis, móbeis (automóbeis, imóbeis), solúbeis (insolúbeis, irresolúbeis), volúbeis...

Acabadas en *cia, cio / za, zo:*

■ **Acabadas en *cia, cio (maioritárias):***

Audácia, falácia, palácio, noticia, início, negócio, dúcia...

Belixerância, distância, relevância, vixilância...

eséncia, xeréncia...

Audiência, ciência, eficiência, paciência, suficiencia...*

Silêncio, denúncia, anúncio...

Comércio, consórcio, divórcio...

* Mália haber tendencia da lingua popular a eliminar o **i** da terminación **iéncia**: *Céncia, pacéncia...*, a lingua culta conserva o **i**: *Ciência, paciência...* (pero: *aparéncia*).

■ **Acabadas en *za, zo:***

En **aza**:

Graza (desgraza, desgrazado [pero: agraciar]).

En **azo**:

Cansazo, espazo [pero: espacial], pazo.

En **eza**:

Avareza, Veneza [pero: veneciano].

En **ezo**:

Prezo (aprezo, desprezo, desprezar, prezar, menosprezar [pero: apreciar, apreciábel, depreciar]).

En **iza**:

*Cobiza (cobizar, cobizoso), xustiza (inxustiza, xusticeiro), Galiza**.

* A forma viva na fala é *Galicia*, mais por coerência histórica do nacionalismo, e por ser hoxe a forma do portugués actual (frente á española *Galicia*), opta-se por *Galiza*.

Non parece moi recomendábel o uso con artigo: *A Galiza, Na Galiza*

En **izo**:

Servizo, xuízo (prexuízo).

En **anza**:

Franza, perseveranza, finanza (financeiro).

En **enza**:

Avenza, convalenzenza, crenza, diferenza (indiferenza [pero: diferenciar, diferenciábel, diferencial, diferenciación]), doenza, licenza [pero: licenciado, licenciatura], nacenza (renacenza), pertenza, presenza [pero: presentiar], querenza, sentenza [pero: sentenciar].

En **erzo**:

Terzo (terza, terzar [pero: terciário]).

Acabadas en ente, iente, inte:

■ **En ente:**

Verbos en **er**:

Ardente, combatente, corrente, escribente, fervente, pertencente, vertente, vivente...

Verbos en **ir**:

Adquirente, atraente, concernente, dormente; lucente (relucente), servente... afluente, congruente, consecuente, influente...

■ **En iente**

Ambiente, consciente, deficiente, ingrediente, paciente, suficiente...

Conveniente (inconveniente), interviniente, proveniente, expediente, nutriente, sobresaliente...

■ **En inte:**

seguinte, contribuinte, constituinte, sainte...

Acabadas en iño, iña, iñar / ino/ ina/ inar:

■ **En iño, iña, iñar (menos abundantes):**

Andoriña, piña, toniña, baíña, cociña, espiña, raíña...

Aliño, golfiño, adiviño, biscaíño, comiño, daniño, mariño, meiriño, mesquiño, moíño, pergamiño, sete-mesiño, torbeliño, viciño...

Acariñar, adiviñar, aliñar, embaiñar, subliñar...

■ **En ino, ina, inar (máis abundantes):**

Bucina, cortina, esquina, gabardina, medicina, oficina, rapina...

Asasino, destino, divino, ensino...

Asasinar, destinar, determinar...

Acabadas en án, á / ano, ana:

■ **En án, á (menos abundantes):**

Aldeán, aldeá; ancián, anciá; castelán, castelá; cidadán, cidadá; irmán, irmá; san, sa...

Tamén acaban en **án**: *Man, verán...*

E en **á**: *Mañá, mazá, ra...*

■ **En ano, ana (máis comuns):**

Americano, americana; humano, humana; paisano, paisana; republicano, republicana; romano, romana; urbano, urbana; veterano, veterana...

Tamén acaba en **ana**: *semana*

Acabadas en idade / iedade:

■ **En idade** (maioria):

Ambigüidade, antigüidade, brevidade, enfermidade, falsidade, gravidade, mocidade, novidade, idade, soidade...

■ **En iedade:**

solidariedade, neciedade, ansiedade, saciedade, arbitrariedade, obrigatoriedade, seriedade...

Acabadas en dade / tade:

■ **En dade** (maioria):

En **rdade**:

Herdade, verdade, puberdade, liberdade...

En **ldade**:

Crueldade, igualdade, dificultade, facultade, lealdade...

En **ndade**:

Bondade, divindade, irmandade... [pero: vontade]

■ **En tade:**

En **stade**:

maxestade, potestade...

metade, vontade...

Acabadas en eira, eiro / era, ero:

■ **En eira, eiro** (máis abundantes):

*Barreira, cafeteira, liteira, mangueira, palmeira...
Brasileiro, inteiro, obreiro, sendeiro, xardineiro, xusticeiro,
financieiro...*

■ **En era, ero:**

*Cera, esfera, atmosfera, espera, galera, pantera, quimera,
primavera...
Bolero, salero, sincero...*

Outras terminacións:

■ **Acabadas en se, xe, ite, te, pole:**

*Análise, antítese, crise, dose, énfase, hipótese, parálise,
psicose, síntese, tese, praxe, sintaxe, apendicite, hepate,
diabete, metrópole...*

■ **Acabadas en isar:**

Analisar, paralisar...

■ **Acabadas en imento:**

Verbos en **ir**:

*Cumprimento, descubrimento, divertimento,
sentimento...*

Verbos en **er**:

*Acontecemento, agradecemento, coñecemento, desenvolvemento,
mantimento, movemento, nacemento, procedemento,
recebimento, recoñecemento, rendimento...*

Contracciones

Preposición en:

En + o, a, os, as:

No, na, nos, nas.

En + un, unha, uns, unhas:

Nun, nunha, nuns, nunhas.

En + este... ese... aquel... isto, iso, aquilo:

Neste... nese... naquel... nisto, niso, naquilo.

En + outro... algun, algunha... alguén, algo:

Noutro... nalgun, nalgunha... nalguén, nalgo.

En + el, ela, eles, elas:

Nel, nela, neles, nelas.

Preposición de:

de + o, a, os, as:

Do, da, dos, das.

De + un, unha, uns, unhas:

Dun, dunha, duns, dunhas.

De + este... ese... aquel... isto, iso, aquilo:

Deste... dese... daquel... disto, diso, daquilo.

De + outro... algun, algunha... alguén, algo:

Doutro... dalgun, dalgunha... dalguén, dalgo.

De + el, ela, eles, elas:

Del, dela, deles, delas.

De + aquí, ali, aí:

Daqui, dali, daí. [Tamén se admite: *de aquí, de ali, de aí*]

Preposición por:

Por + o, a, os, as:

Polo, pola, polos, polas.

Preposición con:

con + o, a, os, as:

Co, coa, cos, coas.

Con + un, unha, uns, unhas:

Cun, cunha, cuns, cunhas.

Preposición a:

a + o, a, os, as:

Ao, á, aos, ás.

Demostrativos este, ese, aquel + outro, outra, outros, outras:

Estoutro, estoutra... esoutro, esoutra..., aqueloutro, aqueloutra...

O artigo determinado -o, a, os, as- (Observacións)

Despois de formas verbais rematadas en **r** e **s**; dos pronomes **nos, vos, lles** e **nós, vós**; de **ambos, ambas; todos, todas; e mais e tras**, hai unha tendencia moi estendida na fala a pronunciar ese son **s** ou **r** final como **l**. Con todo, esta tendencia non se debe representar no galego escrito [contra a opinión da normativa ILG-RAG (norma “oficial”), que argumenta a prol do seu reflexo escrito]:

Norma “mínimos”

Abrir a porta
Colles as cousas
Nós os dous
Todas as tardes
Ambos os irmáns
Tras a porta

Norma “oficial”

Abri-la porta
Cólle-las cousas
Nó-los dous
Tódalas tardes
Ámbolos irmáns
Trala porta

É obrigatorio o uso do artigo determinado diante de posesivo (**meu, teu, seu, noso, voso...**) + nome:

Esta é a miña casa.

Non: *Esta é miña casa*

Como excepción a esta norma, pode-se citar o caso dos nomes de parentesco: **Túa nai** é meiga

Demostrativos

Este, estes, esta, estas / isto.

Ese, eses, esa, esas / iso.

Aquel, aquellos, aquella, aquellas / aquilo.

Ainda que na fala existan: *esto, eso, aquello; iste, ise; estos...*, na escrita aparecerán as formas arriba indicadas

Sobre os verbos en galego

Primeira

Non existen verbos compostos con **haber** (haber + participio)

Dixera > Non *había dito*.

Faláramos > Non *habíamos falado...*

Segunda

■ *Os verbos acabados en cer (agás facer e dicir) son regulares:*

Agradezo > Non *agradezco*.

Conduzas > Non *conduzcas...*

■ *Os rematados en uir tamén son regulares:*

Conducin, conduciu > Non *conduxen, conduxo*.

Reproducin, reproduciu > Non *reproducen, reproduxo*.

■ *Os rematados en uir son do mesmo xeito regulares:*

Incluo, inclues, inclue... incluen > Non *incluio, incluíes, incluie... inclúen*.

Constituo, constitúes, constitúe... constitúen > Non *constituio, constituíes, constituíe... constitúen*.

Terceira

■ *Son verbos acabados en er (2ª conxugación):*

Acabados en **bater, romper, verter, querer, ceber:**

Bater, combater, rebater, debater, abater; concorrer,

discorrer, escorrer, percorrer, recorrer, transcorrer; interromper, irromper, prorromper; verter, converter, inverter, perverter, reverter, subverter (pero: advertir e divertir); requerer (pero: adquirir, inquirir); conceber, perceber, receber.

Arreponder, derreter, dicer, elexer, encher, erguer, escreber, espremer, tender, ferver, morrer, render, renxer, sofrer, toller, tremar, viver, xemer.

■ **Son verbos acabados en ir (3ª conjugación):**

Compelir, expelir, repelir, demolir; converxir, emerxir, diverxir, submerxir; abstrair, atraír, detraír, distraír, extraír, retraír, retrotaír, subtraír (pero: traer).

Cair, esvaír, posuir, investir, tosir, pedir, seguir, servir...

Cuarta

■ **Verbos acabados en ir con alternancia na raíz:**

Tipo **servir**:

Sirvo, serves, serve, servimos, servides, serven.

Igual que **servir**:

Sentir (asentir, consentir, resentir), seguir (conseguir, perseguir, proseguir), mentir (desmentir), ferir...

Tipo **fuxir**:

Fuxo, foxes, foxe, fuximos, fuxides, foxen.

Igual que **fuxir**:

Acudir, bulir, consumir, cuspir, lucir, xurdir, subir, sacudir...

E tamén: *cobrir (descobrir, encobrir, recobrir), dormir, engolir, tosir...*

Quinta

Ir + verbo en infinitivo:

Ir merçar, vai levar, imos facer

É incorrecto (**Ir a** + verbo en infinitivo):

Ir a merçar, vai a levar, vamos a facer

Pronome persoal

Colocación dos pronomes

- Os pronomes persoais átonos (obxecto directo ou indirecto) van colocados, por regra xeral, despois do verbo:

¿Pode-**se**? Dixo-**me** que non; Soubo-**o** de inmediato...

É inadmisíbel en galego: ¿Se pode?; Me dixo...

- Mais hai unha serie de casos, como por exemplo os seguintes, en que isto non se cumpre e o pronome vai situado antes do verbo:

Nas frases negativas:

Non **mo** acepta; Nunca **lle** fai caso...

Cando os indefinidos (**algo, alguén, ambos, bastante, calquera, mesmo, ningún...**) van antes do verbo (xa que atraen o pronome canda eles):

Algo **se** sabe [comparar con: Sabe-**se** algo]; Calquera **o** coñece; Ninguén **a** atura...

Cando boa parte dos advérbios (**acaso, incluso, xa, seica, aínda, axiña, só, sempre, ben, cedo, mal, tarde...**) van antes do verbo:

Aínda **o** vin onte; Xa **vo-lo** dixer; Sempre **nos** chama; Ben **o** sabes...

Exceptúan-se: **hoxe, mañá, onte, despois, antes...**:

Hoxe vin-**te**; Mañá digo-**cho**; Despois falamo-**lo**...

Nas frases introducidas por exclamativos ou interrogativos (**quen, que, cando, canto...**):

Cando **o** viches? Quen **te** chamou? Canto **lle** gustou!

Nas frases dependentes doutras, normalmente introducidas por conxuncións (**que, porque, como, para que...**):
*Espera que **me** escoite; Fixo-o como **lle** cadrou; Estivemos porque **nos** convidou...*

■ ***Cando se trata dun infinitivo ou un xerúndio, dan-se várias posibilidades:***

Infinitivo ou xerúndio despois de preposición (**de, en, sen...**). Duas posibilidades:

*De **me** avisares = De avisares-**me**.*

*Sen **se** decatar = Sen decatar-**se**.*

*En **nos** xuntando = En xuntando-**nos**...*

Infinito e xerúndio subordinado a un verbo principal.

Duas posibilidades:

*Pode-**se** facer = Pode facer-**se** [pero **non**: Se pode facer]*

*Estou-**no** vendo = Estou vendo-**o** [pero **non**: O estou vendo]...*

Verbo persoal e infinitivo ou xerúndio despois de negación (**non, nunca...**). Duas posibilidades:

*Nunca **o** podería entender = Nunca podería enten-
dé-**lo**; Non **me** está vendo = Non está vendo-**me**...*

Infinitivo subordinado a un verbo principal mediante conxunción (**que**) ou preposición (**de**). Tres posibilidades:

*Hai-**se** que mover = Hai que **se** mover = Hai que mo-
ver-**se** [pero non: Se hai que mover]. Debe-**nos** de es-
coitar = Debe de **nos** escoitar = Debe de escoitar-**nos**
[pero non: Nos debe de escoitar]...*

Unión do pronome ao verbo ou a outro pronome mediante trazo (-):

■ ***Utiliza-se o trazo (-) para unir un pronome persoal cando este vai colocado xusto despois do verbo:***

*Falar-**me**; dixo-**nos**; buscou-**te**; facer-**se**; contou-**cho**,
levar-**vos**; propor-**llo**; emprestou-**vo-lo**...*

Cando se trata do pronome **nos** e o verbo acaba en

mos (1ª persoal do plural), perde-se o **s** do verbo:
Fagamo-nos; imo-nos; deixábamo-nos...

Utilización de **-o, -a, -os, -as / -lo, -la, -los, -las / -no, -na, -nos, -nas**.

Usa-se **-lo, -la, -los, -las** cando o verbo remata en **r** ou **s**:
Levar > *levá-los*. Coller > *collé-lo*.
Abrir > *abri-la*. Cantas > *canta-la*.
Collemos > *collemo-las*. Zurciades > *zurciade-lo...*

Usa-se **-no, -na, -nos, -nas**:

Cando o verbo acaba en ditongo (**ai, ei, oi, eu, iu, ou**) ou en **n**:

Colleu > *colleu-no*. Deixou > *deixou-nas*.
Fai > *fai-nos*. Viu > *viu-na...*

Cando o verbo acaba en **n** (perde-se este **n**):
Levan > leva-na. Agardaron > agardaro-nos...*

* É ben non confundir:

Agardaron + nos = <i>agardaron-nos</i> [a nós] / agardaron + os = <i>agardaro-nos</i> [a eles].

Usa-se **-o, -a, -os, -as** no resto dos casos:

Saúda > *saúda-o*.
Contaba > *contaba-os*.
Collo > *collo-as...*

Utiliza-se o trazo (-) para unir un pronome persoal (nos, vos, lles) con outro pronome persoal (o, a, os, as):

Contar+nos+o > *contar-no-lo*.
Pediú+vós+as > *pediu-vo-las*.
Levas+lles+lo > *levas-lle-lo*.
Cantábades+ nos+a > *cantábades-no-la...*

Anexo 1 (Problemas lingüísticos)

Uso de x e non de i:

Conxuntura, non coiuntura. Proxecto, non proiecto
Traxecto, non traiecto...

Uso de ll e non de x:

Antollo, non antoxo. Aparellador, non aparexa-
dor. Acobillo, non cobixo.
Baralla, non baraxa. Burbulla, non burbuxa.
Parella, non parexa. Partilla, non partixa...

Uso de l e non de ll:

Apelido, non apellido. Apostilar, non apostillar.
Argolla, non argolla. Atropelo, non atropello.
Beleza, non beleza. Calo, non callo.
Camelo, non camello. Capela, non capilla.
Castela, non Castilla. Colar, non collar.
Costela, non costilla. Crioulo, non criollo.
Chanceler, non canceller. Degolar, non degollar.
Engolir, non engullir. Estaleiro, non astilleiro.
Falecer, non fallecer. Querela, non querella.
Selo, non sello. Vasalo, non vasallo.

Non levan l entre vogais:

Adiante (adiantar); águia, anxo [pero: anxelical]; avoengo, cabaza (cabazo, cabaceira); cambra; ceo [pero: celeste, celestial], coar (coador, coadoiro, coadura); cor (corar, corante, corado [pero: colorido, colorista, coloración, colorir, colorar, decolorar, colorante, bicolor, incoloro]); dianteiro; dor (doer, doenza, doente, adoecer, dorido [pero: doloro, indolencia, indolente]);

embigo [pero: *umbilical*]; *evanxeo* [pero: *evanxélico, evanxelizar, evanxelista*]; *gabián*; *ínsua*; *moa* (*moer*); *natureza* [pero: *naturalismo, naturalidade, naturalizar*]; *receo* (*recear, receoso*); *só* (*soa, soidade* [pero: *solitáριο*]); *sair* (*saída, sobresair* [pero: *sobresaliente*]); *saúdo* (*saúda, saudar, saudación*); *saúde* (*saudábel* [pero: *salubre, salubridade*]); *táboa* [pero: *taboleiro*]; *tea* (*tear* [pero: *telón*]); *veo* [pero: *vela, velar*]; *vixiar* (*vixía, vixiante* (*adx.*) [pero: *vixilância, vixilante* (*subs.*)]); *voo* (*voar, voador, voante* (*adx.*) [pero: *volante* (*subst.*), *volátil*]); *vontade* [pero: *voluntáριο, voluntarioso, voluntariado, voluntariedade, involuntáριο*]; *xear* (*xeada* [*xelo, conxelar, conxelado, conxelador, xélido*]).

Uso de n e non de ñ:

Albanel, non *albañil*.

Dano, non *daño*.

Dona, non *doña*.

Ganância, non *gañância*.

Oficina, non *oficiña*.

Pestana, non *pestaña*.

Sinal, non *señal*.

Cabana, non *cabaña*.

Destino, non *destiño*.

Engano, non *engañar*.

Inocente, non *iñocente*.

Pano, non *pañó*.

Rapina, non *rapiña*.

Xardineiro, non *xardiñeiro*.

Si levan ñ:

Entraña; *enxeño*; *estaño*; *estraño*; *gañar*; *montaña*; *puño*; *torbeliño*

Non levan n entre vogais:

Abotoar; *ameaza* (*ameazar, ameazador, ameazante*); *area* (*areal, areoso, areiro* [pero: *arenífero*]); *abotoar*; *amoestar* (*amoestación*); *amontoar* (*amontoado*); *apisoar* (*apisoadora*); *avea*; *balea*; *cadea* (*cadeado, encadear, encadeamento*); *campá* (*campaiña* [pero: *campanáριο, campaneiro, acampañar*]), *cardeal* [pero: *cardinalício, cardinalato*]; *cea* (*cear* [pero: *cenáculo*]); *comadroa*; *conter* (*contido*); *coroar* (*coroar* [pero: *coronáριο*]); *deostar* (*deostado*); *freo* (*frear, desenfrear*,

refrear); *doar* (*doazón, doador* [pero: *donativo*]); *empadroar* (*padroado, empadroamento* [pero: *padrón, patrono, patronal, patrocínio*]); *enseada*; *enxaboar*; *entoar* (*entoación, desentoar* [pero: *tónico*]); *estrea* (*estrear, reestrear*); *galardoar* (*galardoado*); *la* [pero: *lanar, laneiro, lanudo, lanuxe*]; *lagoa*; *latoeiro*; *limoeiro* (*limoada*); *lua* (*luar* [pero: *lunar, lunático*]); *moeda* (*moedeiro* [pero: *monetário*]); *mosteiro* [pero: *monástico*]; *órgao* [pero: *organizar, organización, organismo*]; *perdoar* (*perdoábel, imperdoábel*); *persoa* (*persoal, impersoal* [pero: *personalidade, personalismo, personalista, personalizar, personaxe, personificar, impersonalidade, impersonalizar*]); *pregoar* (*pregoeiro*); *razoar* (*razoábel, razoamento* [pero: *racional, irracional, racionalizar*]); *saba*; *serea*; *soar* (*soante, resoar, consoante* [pero: *sonoro, sonata, resonancia, consonancia, consonántico*]); *tebra* [pero: *tenebroso, tenebrista*]; *terreo* (*terreal*); *vaidade* (*vaidoso*); *vea* [pero: *venoso*]; *xerar* (*xeración, xerador* [pero: *dexenerar, dexeneración, rexenerar, rexeneración*]); *xeral* (*adx.*) [pero: *xeneral (subs.)*]; *xeneralizar*; *xeneralidade, xeneralización*).

Si levan **n** entre vogais (ademais dos casos vistos arriba):

Abandonar; *acondicionar*; *apaixonar*; *escena*; *escenário*; *centena*; *centenário*; *condena* (*condenar, condenado*); *ordenar* (*desordenar*); *prisioneiro*; *semana*; *sirena*; *sereno*; *trono*; *zona*

Anexo 2 (Erros habituais)

Erro

correcto

A

Abogado

Abandoar

Abonar (pagar)

Acecho

Aceira

Achádego

Acorralar

Adivinar

Agotar

Ahí

Aislar

Albañil

Albarán

Alcantarilla

Aleación

Alemania

Alevosia

Alonxar

Alquilar

Ambente

Amenaza

Ámeto

Antigüedad

Antoxo

Ao efecto

Ao sumo

Apaixoado

A parte de

A partires de

A pesares de

Aplastar

avogado

abandonar

aboar

axexo

beirarrua, paseo

achado

acurralar

adiviñar

esgotar

ái

isolar, illar

albanel

albará

sumidoiro

aliaxe

Alemaña

aleivosia

afastar, arredar

alugar

ambiente

ameaza

ámbito

antigüidade

antollo

para o efecto

como moito

apaixonado

á parte de

a partir de

apesar de, mália

esmagar

Erro**correcto**

Aportar
Apunte
Arregrar
Arriesgar
Artículo
Asamblea
Asegún
Aseñño
Asimismo
A traveso
A veces
Avería
Averiguar
Axeno
Axuntamento

achegar, contribuir
apontamento
amañar, arranxar
arriscar
artigo
assemblea
segundo
asasino
asi mesmo
através
ás veces
avaria
pescudar, indagar
alleo
concello

B

Baraxa
Barniz
Basura
Beca [de estudos]
Brilar
Bulra
Bulto
Búsqueda

baralla
verniz
lixo
bolsa
brillar
burla, mofa
vulto
busca

C

Ca (contracción)
Calle
Calqueira
Cambeo
Campeón
Cansancio
Cárcel
Carreteira
Cecais
Cese

coa
rua
calquer, calquera
cambio
campión
cansazo
cárcere
estrada
quizá
cesamento

Erro**correcto**

<i>Chamativo</i>	<i>rechamante</i>
<i>Chino</i>	<i>chinés</i>
<i>Cincoenta</i>	<i>cincuenta</i>
<i>Ciruxía</i>	<i>cirurxia</i>
<i>Cobixo</i>	<i>acobillo</i>
<i>Cofradía</i>	<i>confraria</i>
<i>Coiuntura</i>	<i>conxuntura</i>
<i>Colaboura</i>	<i>colaboración</i>
<i>Con arreglo a</i>	<i>de acordo con</i>
<i>Concellal</i>	<i>concelleiro/a</i>
<i>Concénzia</i>	<i>consciéncia</i>
<i>Condear</i>	<i>condenar</i>
<i>Connivénzia</i>	<i>convivénzia</i>
<i>Conquerir</i>	<i>conseguir</i>
<i>Conscente</i>	<i>consciente</i>
<i>Convertir</i>	<i>converter</i>
<i>Convinte</i>	<i>conveniente</i>
<i>Coñocer</i>	<i>coñecer</i>
<i>Corresponsal</i>	<i>correspondente</i>
<i>Corbata</i>	<i>gravata</i>
<i>Corto</i>	<i>curto</i>
<i>Coste</i>	<i>custo</i>
<i>Craro</i>	<i>claro</i>
<i>Crase</i>	<i>clase</i>
<i>Creénzia</i>	<i>crenza</i>
<i>Creer</i>	<i>crer</i>
<i>Crisis</i>	<i>crise</i>
<i>Cuatrimestre</i>	<i>cuadrimestre</i>
<i>Cumplir</i>	<i>cumprir</i>
<i>Curtar</i>	<i>cortar</i>
<i>Custión</i>	<i>cuestión</i>

D

<i>Dabondo</i>	<i>de abondo</i>
<i>Dacordo</i>	<i>de acordo</i>
<i>Debatir</i>	<i>debater</i>
<i>De elo</i>	<i>disto, diso</i>
<i>Dempóis</i>	<i>despois</i>

Erro**correcto**

<i>Derogar</i>	<i>derrogar</i>
<i>Desahucio</i>	<i>desafiuçamento</i>
<i>Desarrollar</i>	<i>desenvolver</i>
<i>Desarrollo</i>	<i>desenvolvimento</i>
<i>Descalificar</i>	<i>descualificar</i>
<i>Desfallecer</i>	<i>desfalecer</i>
<i>Despido</i>	<i>despedimento</i>
<i>Despilfarrar</i>	<i>malgastar, dilapidar</i>
<i>Desplazar</i>	<i>desprazar</i>
<i>Destiño</i>	<i>destino</i>
<i>Deterioro</i>	<i>deterioración</i>
<i>Dieta</i>	<i>axuda de custo</i>
<i>Dimisión</i>	<i>demisión</i>
<i>Dimitir</i>	<i>demitir</i>
<i>Diñificar</i>	<i>dignificar</i>
<i>Diputación</i>	<i>deputación</i>
<i>Diputado</i>	<i>deputado</i>
<i>Dirección [domicilio]</i>	<i>endereço</i>
<i>Disconforme</i>	<i>desconforme</i>
<i>Discontínuo</i>	<i>descontínuo</i>
<i>Disculpa</i>	<i>desculpa</i>
<i>Disfroitir</i>	<i>desfrutar</i>
<i>Disfrutar</i>	<i>desfrutar</i>
<i>Disgustar</i>	<i>desgustar</i>
<i>Disminuir</i>	<i>diminuir</i>
<i>Doblar</i>	<i>dobrar</i>
<i>Donar</i>	<i>doar</i>
<i>Donación</i>	<i>doazón</i>
<i>Doctrina</i>	<i>doutrina</i>
<i>Duda</i>	<i>dúbida</i>
<i>Dudar</i>	<i>dubidar</i>
<i>Dulce</i>	<i>doce</i>

E

<i>Edade</i>	<i>idade</i>
<i>Eiqui</i>	<i>aqui</i>
<i>Elabourar</i>	<i>elaborar</i>
<i>Elo</i>	<i>isto, iso</i>

Erro**correcto**

Emplear
En base a
Encender
Encuesta
Enemigo
Engañar
Enmenda
Entranas
Enxuiciar
Escalafón
Escaño
Escasez
Escea
Esclavo
Escomenzar
Esixir
Espíritu
Espranza
Estadística
Estos
Estrano
Estrenar
Evaluar
Excusar
Exemplo
Expedente
Exprimir
Extender
Extranxeiro

empregar
conforme a, segundo
acender, prender
enquisa
inimigo
enganar
emenda
entrañas
axuizar, xulgar
escala
escano
escaseza
escena
escravo
comezar
Exixir
espírito
esperanza
estadística
estes
estraño
estrear
avaliar
escusar
exemplo
expediente
espremer
estender
extranxeiro

F

Fallido
Fallo (1)

Fallo (2)
Fecha
Fechar
Fehaciente

frustrado, falido
ditame,
sentenza, veredicto
erro
data
datar
fidedigno, evidente

Erro**correcto**

Fidel
Financiación
Financeiro
Finiquitar
Firmar
Floxo
Frenar
Frol
Furna [votación]

fiel
financiamento
financeiro
liquidar, saldar
asinar
frouxo
frear
flor
urna

G

Ganar
Gaña
Gañancia
Garantizar
Gomitar
Grasa
Gubernamental

gañar
gana
ganancia
garantir
vomitir
graxa
governamental

H

Habida conta
Hacia
Hacinar
Herencia
Hola
Homaxe
Humán

tendo en conta
cara a
amorear
herdanza
ola
homenaxe
humano/a

I

I (Conxunción)
Idiosincracia
Iglesia
Igoal
Inconvinte
Incertidumbre
Incurrir

e
idiosincrásia
igreja
igual
inconveniente
incerteza
incorrer

Erro**correcto***Inflacción**Ingredente**Inscripción**Insertar**Insumisión**Interés (1)**Interés (2) [banca]**Interrumpir**Inversión**Inxeneiro**Inxusticia**Ĩnocente**Ĩnorante**Ise**Iste**Ista**inflación**ingrediente**inscripción**insertar**insumisión**interese**xuro**interromper**investimento**enxeñeiro**inxustiza**inocente**ignorante**ese**este**esta***K***Kilogramo**Kilómetro**Kiosco**quilogramo (Kg)**quilómetro (Km)**quiosco***L***Lápiz**Leises**Lexos**Libertade**Línea**Língua**Lonxano**lápiz**leis**lonxe**liberdade**liña**língua**afastado, arredado***M***Maestro**Maniobra**Manteñer**Mañán**mestre**manobra**manter**mañá*

Erro**correcto***Mediciña**Mentras**Mercancia**Mermar**Mezclar**Millor**Miragre**Mismo**Mitade**Montana**Movilización**Muestreo**Muelle**Múseca**medicina**mentres**mercadoria**minguar, diminuir**misturar, mesturar**mellor**milagre**mesmo**metade**montaña**mobilización**mostraxe**peirao / resorte**música***N***Nadie**Naturaleza**Navidade**Nombrar**Noraboa**Norde**No seu caso**Novedade**ninguén**natureza**nadal**nomear**en hora boa, parabéns**norte**se é o caso**novidade***O***Obedente**Obispo**Obligar**Obxectivo**Octavo**Octubre**Ocurrir**Oficiña**Ola**Ordear**Orgaización**obediente**bispo**obrigar**obxectivo**oitavo**outubro**ocorrer**oficina**onda**ordenar**organización*

Erro**correcto**

Orgulo
Orilla
Oscuro
Otorgar
Ouservar
Outo
Ouxetivo

orgullo
beira
escuro
outorgar
observar
alto
obxectivo

P

Pabellón
Paciente
Pagaré
Pago
Paiao
Palanca
Paradoxa
Parexa
Párrafo
Pasillo
Patronato
Peiorativo
Pelea
Peligro
Pérdida
Perdonar
Permañecer
Persoalidade
Persoaxe
Persona
Personal
Perteñecer
Plan
Plantilla
Plegar
Pleito
Poblar
Polizón
Polvo

pavillón
paciente, doente
obriga de pagamento
pagamento
pallaso
panca
paradoxo
parella
parágrafo
corredor
padroado
pexorativo
pelexa
perigo
perda
perdoar
permanecer
personalidade
personaxe
persoa
persoal
pertencer
plano
cadro de persoal
pregar
preito
povoar
polisión
po

Erro**correcto**

Poseedor
Poseer
Pranta
Pra
Presupuestario
Presuposto
Prevenir
Primaveira
Primer
Prisa
Probe
Procesal
Profundizar
Proiecto
Promédio
Prorratar
Provinte
Público
Pulpo

posuidor
posuir
planta
para
orçamentário
orçamento / presuposto
previr
primavera
primeiro/a
préa
pobre
procesual
aprofundar, afondar
proxecto
média, termo médio
ratear
proveniente
público
polbo

Q

Quenes
Querella
Quiebra
Quirúrxico

quen
querela
quebra, creba
cirúrxico

R

Rapiña
Rasgo
Razonar
Reanudar
Rebatir
Recaudar
Recabar
Receta
Recrudecer
Recurrir

rapina
trazo, risco
razoar
proseguir, continuar
rebater
recadar, arrecadar
solicitar, pedir
receita
recruar
recorrer

Erro**correcto***Reemprazar**Refrendar**Reflexar**Regla**Reglamento**Reivindicación**Reir**Reises**Rellenar**Renta**Rentable**Republicán**Respalda**Resumen**Retrasar**Reventar**Revocar**Rexir**Riesgo**Romeiría**Rutinário**substituir**referendar**reflectir**regra**regulamento**reivindicación**rir**reis**encher, preencher**renda**rendíbel**republicano**apoiar**resumo**atrasar, demorar**rebentar**revogar**rexer**risco**romaxe, romaria**rotineiro***S***Sá**Sabotear**Salida**Salir**Saludar**Sanar**Sano**Segredario**Seguer**Según**Seitor**Semán**Sendos**Séptimo**Server**sala**sabotar**saída**sair**saudar**sandar**san**secretário**seguir**segundo**sector**semana**senllos**sétimo**servir*

Erro**correcto**

<i>Silenzo</i>	<i>siléncio</i>
<i>Sin</i>	<i>sen</i>
<i>Sinceiro</i>	<i>sincero</i>
<i>Siniestro</i>	<i>sinistro</i>
<i>Sinón</i>	<i>senón</i>
<i>Siñificar</i>	<i>significar</i>
<i>Sobor</i>	<i>sobre</i>
<i>Soborno</i>	<i>suborno</i>
<i>Sobresainte</i>	<i>sobresaliente</i>
<i>Soio</i>	<i>só</i>
<i>Soler</i>	<i>adoitar, acostumar</i>
<i>Solidaridade</i>	<i>solidariedade</i>
<i>Somentes</i>	<i>somente, soamente</i>
<i>Sonar</i>	<i>soar</i>
<i>Sondeo</i>	<i>sondaxe</i>
<i>Sonido</i>	<i>son</i>
<i>Subasta</i>	<i>poxa</i>
<i>Subdesenrolo</i>	<i>subdesenvolvimento</i>
<i>Subraiar</i>	<i>subliñar</i>
<i>Subsanar</i>	<i>emendar, reparar</i>
<i>Suficiente</i>	<i>suficiente</i>
<i>Suministro</i>	<i>subministración</i>
<i>Supervivinte</i>	<i>sobrevivente</i>
<i>Suxección</i>	<i>suxeición</i>
<i>Suxerencia</i>	<i>suxestión</i>

T

<i>Tableiro</i>	<i>taboleiro</i>
<i>Taladro</i>	<i>trade</i>
<i>Taxante</i>	<i>tallante</i>
<i>Temblar</i>	<i>tremar</i>
<i>Tercer</i>	<i>terceiro/a</i>
<i>Término</i>	<i>termo</i>
<i>Testigo</i>	<i>testemuña</i>
<i>Testimonio</i>	<i>testemuño</i>
<i>Tíduo</i>	<i>título</i>
<i>Todavía</i>	<i>ainda</i>
<i>Todo elo</i>	<i>todo iso</i>

Erro**correcto**

Traición
Traicionar
Traiecto
Trunfar
Tumbar
Turno

traizón
traizoar
traxecto
triunfar
tombar
quenda, vez

U

Ubicación
Úneco
Urbán
Usté

localización, situación
único
urbano/a
vosté

V

Vacuna
Ventaxa
Verquer
Verquido
Vértigo
Víspera
Visto bó
Viudez
Viudo
Vixianza
Vixilar
Voluntade
Vuelo

vacina
vantaxe
verter
vertido
vertixe
véspera
visto e prace
viuvez
viúvo
vixilância
vixiar
vontade
voo

X

Xardiñeiro
Xeneración
Xenerar
Xeralizar
Xuez
Xuicio
Xulío
Xunio

xardineiro
xeración
xerar
xeneralizar
xuiz
xuízo
xullo
xuño

Erro**correcto**

Xuzgado

Xuzgar

xulgado

xulgar

Z

Zanxar

Zarpa

Zoa

resolver, concluir

gadoupa, pouta

zona

CIG-NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

Pexigo de Abaixo, 22 bis
15703 Santiago de Compostela
Galiza

Teléfono: (981) 56 43 00
Fax: (981) 57 10 82
e-mail: cig.nac@ribernet.es

Confederación Intersindical Galega